

Firmapost@statnett.no

Sendt pr epost til firmapost@statnett.no

Deres ref. 19/01229

Vår ref.: Arvid Bekjorden

Vår dato: 07.02.2020

Høringsvar fra Distriktsenergi til høring om retningslinjer for utøvelsen av systemansvaret

Distriktsenergi representerer 66 lokale energiverk i Norge.

Bakgrunn

1.11.2019 ble det gjort endringer i forskrift om systemansvaret i kraftsystemet (fos). Dette innebærer en utvidelse av fos § 28a som pålegger systemansvarlig å utarbeide forslag til retningslinjer for utøvelsen av systemansvaret. Statnett som systemansvarlig for kraftsystemet har nå utarbeidet og sendt på høring forslag til nye retningslinjer for forskriftens §§ 7, 9, 11-18, 20 og 22b.

Distriktsenergis kommentar

Distriktsenergi er opptatt av en samfunnsmessig rasjonell utvikling og drift av kraftsystemet, med ryddige rutiner og vilkår som tilrettelegger for at konsesjonærer kan utøve sine oppgaver på en kostnadseffektiv måte.

Blant retningslinjene som er sendt på høring, er Distriktsenergi særlig opptatt av retningslinjene knyttet til fos § 14 om fastsettelse og oppfølging av funksjonalitet i anlegg i kraftsystemet, samt tilhørende vedlegg 'Nasjonal veileder for funksjonskrav (NVF)'. NVF vil erstatte tidligere veileder 'Funksjonskrav i kraftsystemet (FIKS)' fra 2012.

Funksjonskrav til anlegg i kraftsystemet skal sikre at funksjonaliteten i systemet ivaretas. Kravene bør være utformet slik at de er forståelige og velbegrunnede, samtidig som de økonomiske og administrative kostnadene for konsesjonær minimeres.

Statnett skriver i sitt høringsutkast at funksjonskrav må avklares tidlig for å sikre riktig funksjonalitet gjennom en kostnadseffektiv prosess. Distriktsenergi imøtekommer dette, samt Statnetts intensjon om å «tydeliggjøre systemansvarliges tekniske funksjonskrav til anleggene, og å veilede konsesjonærer om hvorfor kravene stilles og hvordan de kan overholdes».

Videre skriver Statnett i sitt høringsutkast at «I sum er kravene til nettanlegg ikke blitt strengere. Noen krav åpner for behovsprøving. Behovsprøvingen øker kravene til dokumentasjon, men kan avgrense omfang av funksjonskrav for noen anlegg. Totalt sett vurderes endring av administrative og økonomiske kostnader, ved overgang fra FIKS 2012 til NVF 2020, til å være små for nettanlegg.»

Distriktsenergi setter spørsmålstegn ved denne vurderingen. NVF inneholder en mengde nye krav som vil kunne påføre konsesjonærene ekstra kostnader. Dette gjelder særlig, men ikke utelukkende, følgende krav:

- 4.1.2: Funksjonskrav om gjennomgående jordforbindelse på alle nye ledninger, også i nett som i dag er kompensert (dvs. ikke direktejordet). Alternativt krav om å dimensjonere master og forberede arrangement for å kunne henge opp jordliner(r) i fremtiden.
- 5.1.3: Funksjonskrav om høyeste fleksibilitet til stasjoner med koblingsanlegg med systemspenning ≥ 220 kV, og anlegg med systemspenning ≥ 132 kV som har vesentlig betydning for forsyningsikkerheten. Kravet innebærer blant annet at alle koblingsanlegg på nevnte spenningsnivåer skal ha dublerne samleskinner, dublerne effekt- og skillebrytere, dublerne strømtransformatorer og annen nødvendig utrustning på alle avganger. Kravet gjelder tilsynelatende også for gassisolerte anlegg (GIS-anlegg).
- 5.2.4: Forberedelse for direktejording eller lavohmig jording av nett med systemspenning ≥ 110 kV, med IPO-brytere og doble vern med kommunikasjon.
- 5.3.1: Krav til at alle transformatorer med vikling tilknyttet ≥ 110 kV i kompensert nett, skal være dimensjonert for 300A spolestrøm i ≥ 110 kV vikingens nøytralpunkt.
- 8.1-8.4: Krav om funksjonalitet for feilskriveropptak i alle stasjoner med nominell systemspenning ≥ 110 kV, samt spenningsregistreringsutstyr som skal være online mot systemansvarlig

Statnett legger blant annet gjennom disse kravene i NVF opp til at man ved dimensjonering av nye eller endring av eksisterende nettanlegg tar utgangspunkt i en slags maksimumsløsning. Enkelte av kravene kan behovsprøves. Det vil imidlertid være opp til konsesjonær å søke om fritak, samt å fremskaffe påkrevet dokumentasjon for å understøtte søknaden. Dokumentasjonskravene virker i flere tilfeller å være svært omfattende.

Distriktsenergi mener at det er problematisk at bevisbyrden på denne måten havner hos konsesjonær, og frykter at for høye krav til funksjonalitet i nettanlegg vil føre til at man i mange tilfeller ender opp med løsninger som er mer kostbare enn nødvendig.

Vennlig hilsen
Distriktsenergi.

Knut Lockert
Daglig leder

Commented [GH1]: Jeg finner ikke igjen dette kravet. Sikter de til 8.3.1 anbefalinger om PMUer og spenningskvalitetsmålere?

«I spolejordet nett med stor innmating av produksjon eller reaktiv effekt, eller med kraftledninger med høy utnyttelsesgrad (fare for pendlinger), anbefales måleutstyr med kontinuerlig registrering. Eksempel på dette er PMU og/eller spenningskvalitetsmålere med kontinuerlig lagring ("cycle by cycle" RMS og/eller kurveform).»